

Amerikaanse brulkikker

Jeroen van Delft, RAVON

De Amerikaanse brulkikker (*Lithobates catesbeianus*) wordt erg groot. Volwassen dieren bereiken een kop-romplengte van 15-20; soms zelfs 25 cm. De kikkervissen worden tot 18 cm. lang. De soort is in Europa ingevoerd voor consumptie (kikkerbilen) en als vijver- en huisdier. In de jaren negentig is de import in de EU verboden, omdat het teveel risico's met zich meebrengt. De Amerikaanse brulkikker zorgt buiten zijn natuurlijke verspreidingsgebied namelijk voor veel problemen via predatie, concurrentie, de overdracht van ziekten op inheemse amfibieën en voor geluidsoverlast. Ze prijkt op de lijst met '100 ergste invasieve exoten ter wereld'.

In 2010 meldde een particulier uit Baarlo, bij RAVON, voortplanting van brulkikkers in zijn vijver. Dat was de eerste zekere voortplantingslocatie in Nederland in 20 jaar. Na veldonderzoek en een risicobeoordeling, besloot het Rijk in te grijpen. Twee particuliere vijvers herbergden het gros van de Baarlose brulkikkers. Bij één eigenaar heeft RAVON in 2011 de vijver leeggepompt, uitgebaggerd en afgevoerd. Dit leverde 4000 kikkervissen en 10 (half) volwassen dieren op. Deze zijn voor dierziektekundig onderzoek naar de Universiteit van Gent gebracht en vervolgens op diervriendelijke manier geëuthanaseerd. De vijver is hersteld en de tuin is "brulkikkerproof" omheind. Via de eDNA-methode (zie www.environmental-dna.nl) bleek dat de soort succesvol bestreden is.

Bij een andere particulier loopt een wegvangactie, uitgevoerd door Bureau Natuurbalans. Deze eigenaar wilde niet dat de vijver leeggepompt en uitgebaggerd werd. Via

Brulkikker (Foto: Raymond Creemers).

Herkenningsskaart Amerikaanse brulkikker vs groene kikker

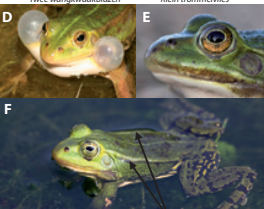
Amerikaanse brulkikker

- Geen ruglijsten over de rugzijde (foto C)
- Opvallend groot trommelmvies, vaak groter dan het oog (niet zo duidelijk bij jonge dieren en vrouwtjes) (foto B)
- Mannetjes met één keelkwaakblaas (foto A)
- Nooit een groene rugstreep

Enkele keelkwaakblaas

Groot trommelmvies

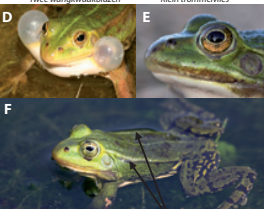
Geen ruglijsten aanwezig

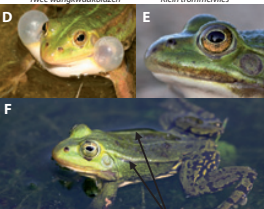
Groene kikkers

- Ruglijsten over hele lichaamslengte aanwezig (lengteribbels tussen de rug en flanken) (foto F)
- Trommelmvies kleiner dan oog (foto E)
- Mannetjes met twee wangkwaakblaazen (foto D)
- Bijna altijd een groene rugstreep, midden over de rug

Twee wangkwaakblaazen

Klein trommelmvies

Ruglijsten aanwezig

Geluid

Amerikaanse brulkikker

De mannetjes maken een laag brommend keelgeluid (als kort loeigeduld van een rund). Mannetjes roepen vaak in hun eentje. Bij het wegvluchten (onderduiken) maken brulkikkers een ij "iep" geluidje.

Beluister de geluiden op de RAVON website onder:
soorten ► amfibieën ► Amerikaanse brulkikker

Groene kikkers

De mannetjes maken schelle en vaak zeer gevarieerde, kwalende geluiden. Mannetjes roepen vaak met meerdere dieren tegelijk bij elkaar.

Beluister de geluiden op de RAVON website onder:
soorten ► amfibieën ► Poelkikker
► Bastaardkikker
► Meerkikker

Larven

Amerikaanse brulkikker - Larven

- Vlekkenpatroon van zwarte, zeer kleine, even grote stipjes (als speldenprikken) - zie detail foto G
- Lengte tot 15 cm (soms groter) (foto H)

Groene kikkers - Larven

- Vlekjes op staart en rug groter en variabel (foto J)
- Lengte normaliter tot 8 cm, overwinterende larven soms echter groter (foto I)

Samenstelling: Annemarie van Diepenbeek, Raymond Creemers & Jelger Herder
Foto's: Annemarie van Diepenbeek, Jelger Herder & Carl D. Howe

Stichting RAVON
Postbus 1413
6501 BK Nijmegen
www.ravon.nl

Herkenningsskaart gratis te downloaden op www.ravon.nl

een combinatie van vangmethoden lukt het hier ook om grote aantallen weg te vangen (1874 kikkervissen en 329 juvenielen en (half)volwassen dieren). Ook hier voorkomt een omheining dat brulkikkers wegtrekken of juist het perceel opzoeken.

De Amerikaanse brulkikker kan op grond van meerdere kenmerken van de inheemse groene kikker onderscheiden worden. Als hulpmiddel heeft RAVON een herkenningsskaart gemaakt: www.ravon.nl > Soorten > Herkenning

Met name in Limburg en Noord-Brabant vragen we om uw oplettendheid in het veld om nieuwe vestigingen snel te signaleren. Via de volgende link vindt u informatie om een bijdrage te kunnen leveren, evenals opnames van de karakteristieke geluiden van brulkikkers:

www.ravon.nl > Soorten > Amfibieën > Brulkikker

We vragen u waarnemingen per ommegaande te melden, liefst vergezeld van een foto of geluidsopname (met uw GSM).